

KARDEŞİM İHSAN SÜREYYA İLE BİRLİKTE...

Şerafettin Gölcük*

İhsan ile tanışmamız 1962 yılında Ankara İlahiyat Fakültesi'ndedir. O günden beri aynı hedefe yönelmiş, aralarında ana konularda hiç anlaşmazlık çıkmamış, ailece çok iyi anlaşılan iki kardeş... birisi Ödemiş'ten diğeri Pervari'den, üniversite tahsilini yapmak, ilahiyat okumak için yolları Ankara'da kesişen iki delikanlı...

İhsan ilk Arapça dersini, Emsile kitabını Şeref'ten okuduğunu söyler, doğrudur. Biz ilahiyatı bitirince Milli Eğitim hesabına 1416 sayılı kanun gereğince 1967 yılında Fransa'ya gittik. Doktora tahsilimize başlamadan önce Fransızca'yı iyice öğrenmek zorundaydık. Çok şükür büyük bir gayretle bunu hallettik. 1968 yılında İhsan ile birlikte Paris Sorbonne Üniversitesi'nde doktora öğrencisi olduk.

1968 Ekim'inde eşlerimizi de Paris'e getirmiştik. Biraz Fransızca öğrenmeleri için onları Fransızca dil kursu olan Alliance Francaise'e kaydettirmiştik. İlk derslerini almak için dershanenin kapısında öğretmenlerine "Bunlar bu kıyafetleri ile derslere girecekler. Bir mahzuru olur mu?" diye sordüğümüzde "Ne münasebet, biz hiç kimsenin kılık kıyafeti ile uğraşmayız, böylece derslere girebilirler, önemli olan bir şeyler öğrenmeleridir" şeklinde karşılık vermişlerdi.

Bizi böyle bir tavır almaya sevk eden durum, o günler Türkiye'de özellikle Ankara İlahiyat Fakültesi'nde ki başörtüsü ile ilgili sıkıntılardı. Hatice BABACAN'ın başörtüsü mücadelesi ve onunla birlikte hareket eden öğrencilerin karşılaştıkları muameleyi bilen kişiler olarak acaba Fransa'da böyle bir sıkıntı olabilir miydi? O günler Türkiye'de henüz başörtüsü problemi yeni başlıyor, Fransa'daysa böyle bir problem yok idi.

İhsan ile bazı diğerk arkadaşlarımızın doktora danışmanı Prof. Jaque Berqu idi. Danışmanımız meşhur bir şarkiyatçı ve İslam Sosyoloğuydu. Talebeleri İslam dünyasının çeşitli ülkelerinden gelmiş ve sanki İslam Öğrenci Konseyi'ni oluşturuyordu. Bunlar arasında İran İslam Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Ebul Hasan Beni Sadr, Tunus Nahda (Diriliş) lideri Raşid El-Gannuşi gibi isimler yer alıyordu. Danışmanımızın dersleri ve seminerleri çok seviyeliydi. Yeni şeyler öğrenerek ufkumuz açılıyor ve kendimize güvenimiz artıyordu.

Ancak, bizim fiiliyatta danışmanımız haftada iki gün beraber olduğumuz Prof. Muhammed Hamidullah idi. Her Cuma namazdan önce Paris Merkez Camiinde cemaate hitapta bulunan hocamız, Pazar günleri Saat: 14.30'da yine aynı camiinin bir salonunda herkese açık seminerler verirdi. İhsan ve diğerk arkadaşlarımız için bu konuşmalar birer ilmi ve dini ziyafetler idi. Ayrıca M. Hamidullah'ın İSLAM-HİRİSTİYAN DOSTLUK

Article Types / Makale Türü: Memories / Hatırat

Received / Geliş Tarihi: 20.01.2020, Accepted / Kabul Tarihi: 23.04.2020

DOI: <https://doi.org/10.26791/sarkiat.677421>

* Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Kelam Ana Bilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi

CEMİYETİ toplantılarında İslam'da ve Hıristiyanlık'ta bazı konuları karşılıklı tartışmalar halinde sunması bizler için ufuk açıcı, Batı toplumunu tanıma açısından fevkalade önem arz ediyordu. M. Hamidullah bizimle birlikte o tarihlerde Avrupa'ya gelmekte olan Türk işçilerinin kaldıkları mütevazi yerlere gider, onlara sohbetler de bulunurdu. M. Hamidullah Paris'te kaldığımız zaman süresinde daima yanı başımızda bizim için canlı bir kaynak idi ve kendisi bize her konuda rehberlik ediyordu. Mekânı cennet olsun.

1969 yılında 4 hanım, 7 erkek, 4 araba ile Paris'ten yola çıkarak Yugoslavya'ya, orada özellikle Bosna-Hersek'i ziyaret edip Türkiye'ye yaz tatiline gitmeyi planladık. Yolda maceralar birbirini takip etti. Birbirimizi kaybettik. Biz, İhsan ve eşi, ben ve eşimle birlikte kafileden ayrı düştük. İhsan Zürih'te arabasının tekerini değiştirdi. Ancak o, "Pervari'den Paris'e" adlı hatıra kitabında tekeri benim değiştirdiğimi söylüyorsa da ben hayatımda kendi arabamın dahi tekerini hiç değiştirmedim. İki defa arabamın tekeri değişmiştir. Birini Ödemiş'te incir bahçemizde ağabeyim, diğerini de Ödemiş'te oto tamircisi Fikret Usta değiştirmiştir/yapmıştır. İhsan'ın arabasının tekeri vidaları iyice sıkıştırılmadığı için Zürih oto yolunda arabadan koptu/ayrıldı/ ve büyük bir kazadan Allah bizi korudu. Yolda tekrar kaybettiğimiz arkadaşlarımız ile Rab'bimin ihsanı eseri buluştuk. Bosna'yı, Sarayova'yı gezdik ancak komünist Yugoslavya'nın polisi bizi göz altına aldı ve mahkemeye sevk etti. Müslüman bir hakimin bizi serbest bırakması ile ülkemize dönebildik. Tatil dönüşü Tunus'a gittik. Orada 9 ay müddetle çok verimli bir çalışma ve araştırma dönemi geçirdik. İhsan (ve eşi), Şeref (eşi ve iki buçuk yaşındaki oğlu) ve diğer 3 arkadaşımız ile birlikte hem Arapçamızı geliştirdik hem de doktora tezimiz için malzeme topladık.

1970 yılı Haziran ayında Tunus'tan ayrıldık. Ancak Şeref'i Tunus polisi bırakmadı, iki gün boyunca sorguya çekti. Benden, eşim ve çocuğum ile diğer arkadaşlarım İhsan dahil Kadeş adlı bir Türk gemisi ile Libya'ya doğru Akdeniz'in sularında giderlerken Tunus'ta neler yaptığımızı öğrenmek, bilgi almak istediler. Ancak arzu ettikleri bilgi bizde yoktu. İki gün sonra bizi bıraktılar ama ben dört gün sonra Bingazi'de eşime ve oğluma, İhsan ve diğer arkadaşlarıma kavuşabiliyordum. Bu uzun ve maceralı yolculuğun ayrıntılı anlatımı "Ümmetle Birlikte Yaşanan Bir Hayat Ve Hatıralar" adlı küçük, mütevazi kitabımızda yer almaktadır.

Doktora tahsilimiz 1973 yılı başında sona erdi. İhsan İslam tarihi alanında, Şeref ise Kelam sahasında Doktor unvanı alarak yurda döndüler. Bu sefer onları Erzurum Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde ümmete hizmet günleri bekliyordu.

Erzurum, bizim için tam bir bereket ve rahmet dolu yılların süratle geçtiği mekân oldu. Bir yandan Yüksek İslam Enstitüsü, diğer yandan İslami İlimler Fakültesi ile üniversitenin diğer fakültelerindeki öğretim üye ve öğrencileri ile aynı gaye için çalışan ümmetin fertleri olarak hayırlı işlere imza attık.

Erzurum ve çevre yerleşim birimlerinde Rabbimizin lütfettiği biçimde, O'nun rızasına uygun etkinliklerde bulunma gayretinde olduk. Ayrım gözetmeksizin çevremize yararlı olmak için gece gündüz koşuşturduk, yazdık, konuştuk. Sohbetler yaptık. Hem kendimizi hem de özellikle öğrencilerimizin donanımlı bir tarzda yarına hazırlanmaları için çok çaba gösterdik. Erzurum bizim için bir ekol olmuştur. Rabbim bize burada 12 yıl hizmet etme imkânı verdi. İki büyük mütefekkir alim hocamız ile, Muhammed

Hamidullah ile Muhammed Tayyib Okiç beyefendilerle aynı zamanda İslami İlimler Fakültesi'nde beraber bulunma ve onlardan istifade etme bahtiyarlığına eriştik. Erzurum'un bereket ve rahmet dolu günlerinin hikayesi sözü edilen "Ümmetle Birlikte" de uzunca anlatılmaktadır. 12 yılın sonunda Rabbim Şeref'i Erzurum'dan Konya'ya, İhsan'ı da Sakarya'ya yolcu etti/verdi. Aynı ülkenin değişik iki vilayetinde hizmete devam edecektik.

1984 yılında İhsan ile ilk Siirt Pervari seyahatimiz gerçekleşti. Merhum ve mağfur Hacı Bahattin SARIOĞLU ile Merhum ve mağfur Hacı Hafız Abdulkadir POLAT beylerle Pervari Botan Çayı kenarında İhsan'ın muhterem hocaları Şeyh Müşerref'in medresesini, Siirt'te Molla Bedrettin'i, Tillo'da Molla Burhanettin'i ve Seyyid Taha'yı ziyaret ederek Tillo'nun ve Siirt'in manevi havasını teneffüs ettik. Bu ilk Siirt ziyaretimizden sonra Siirt, Pervari ve Tillo'yu 3 defa daha ziyaret etme imkanı oldu.

İhsan'ın rehberlik ve misafirperverliğinden Ebul Hasen el-Eş'ari Uluslararası Sempozyumu'nu, Siirt Üniversitesi'nin İhsan SÜREYYA'ya vefa toplantısını, son olarak Türkiye Üniversiteleri Kelamcılar Zümre Toplantısı'nı İhsan ile birlikte idrak ettik. Bütün bu toplantılar kültürel ve dini etkinlikler, çok yararlı ve verimli geçmiş, her birinde İhsan ön planda rol almıştır. Yine Sakarya'da belediyenin tertiplelediği "İhsan'a Vefa" toplantısı da çok başarılı geçmişti.

2006 yılında İhsan ile Beyan Yayınları sahibi Ali KEMAL'in organize ettiği Muhammed Hamidullah'ı Uluslararası düzeyde geniş katılımlı anma toplantısı İstanbul'da yapılmış ve geniş yankı uyandırmıştı.

İhsan SÜREYYA İslam tarihçisidir. Tarihi kendi şahsi çıkarları, nefsanî arzuları için bir araç olarak kullananlar olduğu gibi, onu bir ideolojinin emrine vererek hedefinden ve gayesinden uzaklaştıranlar olmuştur. Ama kardeşim Süreyya tarihi ümmetin emrine vererek ümmet için tarih yapmıştır.

O, başta Hz. Peygamber (S.A.V.) ve bütün peygamberler olmak üzere Allah'ın iradesinin yeryüzünde hakim olması, tevhid ve taraftarlarının mücadelesini aksettirme, yazma ve aktarma gayretinde olmuştur. O, tarih yapanların kutlu yolun yolcularının serüvenlerini genç nesillere sunmak için kalem oynatmıştır. O'nda Selahattin Eyyubi'nin, Fatih Sultan Mehmet'in, Sultan II. Abdülhamid'in ve benzeri nice tarih yapanların tarihleri, ibret dolu sahneleri görülür. Mekke ve Medine başta olmak üzere medeniyetimizin kutlu mekanları ve oralarda yaşayan kutlu insanların tarihi İhsan'ın eserlerinde yer alır.

Kişi olarak nüktedan, şen şakrak, çevresine pozitif enerji yayan, yorulmak nedir bilmeyen tükenmez enerjisi ile daima hayır ve güzellikler peşinde koşan İhsan, eserleriyle ve yetiştirdiği talebeleriyle ümmete büyük hizmetler etmiş ve öyle ümit ediyorum ve dua ediyorum ki, Allah'ın rızasını kazanmış bir kardeşimizdir. "Sen Geldin" şiiriyle Hz. Peygamber'i (S.A.V.) büyük bir aşk, muhabbet ve samimiyetle terennüm eden İhsan, "Müslümanların Tarihi" ile O'nun ümmetinin dünya serüvenini kaleme alarak tarihe not düşmüştür. O, iman makamında mü'min, İslam makamında müslim ve nihayet İhsan makamında Muhsin'dir. O, gökte Süreyya, yerde İhsan'dır. O, Celal ve İkrâm Sahibi Yüce Mevla'mızın Ümmete büyük İhsanıdır Vesselam.